

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT
Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref
200601791

Vår ref
200601710-/BEW

Dato
15.06.2006

A d o l e - 2

Svar på skriftlig spørsmål nr. 991 fra representanten Torbjørn Hansen om kvalitet på arbeidet med dyreforsøk i Norge og status for etablering av en plattform for alternativer til dyreforsøk

Stortingsmelding nr 12 (2002-2003) om dyrehold og dyrevelferd skisserer flere tiltak for å forbedre forholdene for norske forsøksdyr og styrke forvaltningen av og tilsynet med dyreforsøk. Blant disse tiltakene er opprettelsen av en plattform som skal bidra til økt bruk av alternativer til dyr i forsøk, etablering av et forsknings- og utviklingsfond for forsøksdyr etter svensk modell og forsterking av tilsynet med bruk av forsøksdyr i Norge.

Det offentlig forvaltningsorganet Utvalg for forsøk med dyr (Forsøksdyrutvalget) skal sørge for at nødvendig bruk av forsøksdyr skjer på en dyrevernmessig forsvarlig måte. Utvalget fatter vedtak i enkeltsaker og saker av prinsipiell natur, driver rådgivning og foretar inspeksjoner. Alle forsøksdyravdelinger og prosjekter skal være godkjent av Forsøksdyrutvalget eller av en lokal ansvarshavende som har fått delegert fullmakt til å godkjenne enkelte typer forsøk. Utvalgets arbeidsoppgaver og arbeidsmåte er regulert i forskrift om forsøk med dyr, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 15. januar 1996.

Når det gjelder tilsyn med forsøksdyr, har dagens modell ikke fungert optimalt. Dagens utvalg som består av personer med meget god kompetanse innenfor bl.a. medisinsk forskning, etikk og jus, håndterer oppgaver knyttet til behandling av søknader om å utføre dyreforsøk, i tillegg til å fungere som tilsynsorgan. Det knytter seg særlige utfordringer til tilsyn med forsøk utenfor godkjente avdelinger, såkalte feltforsøk. Forsøksdyrutvalget melder at det løpende tilsynet er en særlig utfordring, og at de ikke

Postadresse: Postboks 8007 Dep, 0030 Oslo
Kontoradresse: Akersgt. 59 Telefon: 22 24 91 01 Telefaks: 22 24 95 95
Org. nr.: 972 417 874

har kapasitet til å foreta verken pålagte eller uanmeldte inspeksjoner i tilstrekkelig omfang. Utvalgets sekretariat ble styrket med ½ stilling fra 1 til 1½ stilling i oktober 2005. Elektronisk søknads- og statistikkdatabase er under utvikling. Ytterligere tiltak er under vurdering.

Det er generelt ønskelig med en nærmere gjennomgang av organiseringen og reguleringen av forvaltningsområdet forsøksdyr. I arbeidet med oppfølging av Stortingsmeldingen har Mattilsynet fått i oppdrag å vurdere hvordan tilsynet med dyreforsøk kan forbedres. Mattilsynet vurderer nå om det på kort sikt må settes inn tiltak for å bedre det praktiske tilsyn med dyreforsøk. På lengre sikt planlegges en bredere gjennomgang av regelverket og forvaltningsmodellen.

Forsøksdyrutvalgets årsrapport for 2005 viser at antall forsøksdyr holder seg på et forholdsvis stabilt nivå på linje med gjennomsnittet for de siste 10 årene. 94 prosent av forsøksdyrene er fisk. Det er en uttrykt målsetning i Stortingsmeldingen å redusere antall forsøksdyr, og tiltak for å nå dette målet må vurderes. Et av de viktigste tiltakene er etablering av en nasjonal plattform for alternativer til dyreforsøk.

Det ble i november 2004 inngått avtale mellom Mattilsynet (MT) og Norges Veterinærhøgskole (NVH) om opprettelsen av en midlertidig plattform for alternativer til dyreforsøk. MT har finansiert den midlertidige plattformen med til sammen over 1,7 millioner kroner for 2006, mens NVH har hatt det operative ansvaret. Blant de viktigste oppgavene som den midlertidige plattformen har bidratt vesentlig til, kan nevnes:

- identifikasjon av områder i Norge hvor det er spesielt behov for å innføre de tre R'ene (Replace, Reduce, Refine) i forbindelse med dyreforsøk
- innhenting av informasjon fra de eksisterende europeiske plattformer om deres arbeidsmåte, bl.a. med tanke på etableringen av et statlig, politisk uavhengig fond for alternativer
- samling og kunngjøring av retningslinjer for dyreforsøk, samt identifikasjon av områder hvor Norge trenger flere retningslinjer
- stimulering til harmonisering og kvalitetsheving av opplæring i forsøksdyrlære i Norge
- stimulering til økt kunnskapsutvikling om fisk som forsøksdyr, bl.a. ved å arrangere et internasjonalt konsensusmøte om harmonisering av retningslinjer for stell og bruk av fisk i forsøk
- bistand til arbeidsgruppen som har utarbeidet forslag til ny dyrevernlov
- samarbeid med forsøksdyrutvalget og de lokale ansvarshavende ved landets forsøksdyravdelinger
- utredning av grunnlaget for etablering av en permanent plattform og et permanent forskningsfond for alternative metoder

Erfaringene så langt med den midlertidige plattformen har vært meget gode.

Medio mai 2006 ba Landbruks- og matdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet Mattilsynet om, på bakgrunn av disse erfaringene, å legge fram en plan for etablering av en permanent plattform for alternativer til bruk av forsøksdyr. Departementene vil vurdere forslaget fra Mattilsynet når det foreligger. Det blir da tatt stilling til når en plattform for alternativer til bruk av forsøksdyr skal etableres.

Med hilsen

Terje Riis-Johansen